

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚMIGLU ZA ROK 2024

W roku 2024 Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących ustaw:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o systemie oświaty;
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawy Prawo ochrony środowiska;
- ustawy o dodatku osłonowym;
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej,
- ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

Ponadto w 2024 r. Ośrodek realizował zadania wynikające z programów i projektów:

- „Opieka 75+”
- „Posiłek w szkole i w domu”,
- Program osłonowy „Pomoc Gminy Śmigiel w zakresie dożywiania dzieci w sytuacjach szczególnych” na lata 2024-2028,
- Program przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Śmigiel na lata 2024-2030,
- Program Wspierania Rodzin z Gminy Śmigiel na lata 2022-2024,
- Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024,
- Program „Korpus Wsparcia Seniorów” – na rok 2024,
- Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2024,
- Program „Asystent Rodziny w 2024 roku”,
- Projekt „Wielkopolski Klub Rodzinny” w Śmiglu.

Pomoc społeczna jest instrumentem polityki społecznej przeznaczonym do wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, z którymi nie są one w stanie same sobie poradzić. Pomoc społeczna podejmuje działania w sytuacjach zagrożenia podstawowych potrzeb życiowych oraz obniżenia jakości życia poniżej społecznie akceptowanego minimum, pozwala stworzyć warunki umożliwiające godną egzystencję, służy kompensowaniu różnorodnych deficytów np. wynikających

z bezrobocia, niepełnosprawności, chorób, przyczynia się do wyrównywania nadmiernych zróżnicowań społecznych, daje poczucie bezpieczeństwa socjalnego.

Skutkiem działań pomocy społecznej winno być godne funkcjonowanie, eliminowanie wykluczenia społecznego oraz usamodzielnienie się jej beneficjentów.

Praca z rodzinami realizowana jest zasadniczo w oparciu o pracę socjalną, której definicja zawarta jest w art. 45 ustawy o pomocy społecznej:

1. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest:

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

2. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

3. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

4. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Zatrudnienie – stan na koniec roku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu w grudniu 2024 r. zatrudniał 27 pracowników, w wymiarze 26,5 etatów.

Z tego:

- 1 – kierownik,
- 1 – główna księgowa,
- 1 – księgowa,
- 1 – inspektor,
- 7 – pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych,
- 1 – asystent rodziny,
- 1 – pracownik socjalny – organizator usług opiekuńczych,
- 4 – pracowników świadczeń rodzinnych, wychowawczych, alimentacyjnych,
- 8 – opiekunek domowych,
- 1 – pomoc administracyjna w punkcie informacyjnym
- 0,5 – informatyk.

Dodatkowo w grudniu 2024 r. na umowę zlecenie zatrudnialiśmy:

- cztery opiekunki wykonujące usługi opiekuńcze,
- jedną Asystentkę rodziny
- jedną animatorkę w Klubie Seniora *Tęcza*.

W trakcie roku, w związku z realizacją zadań ustawowych, a także realizowanych projektów i programów, Ośrodek zatrudniał łącznie 29 osób na umowy zlecenie.

W Ośrodku zadania statutowe realizowane były w trzech sekcjach:

- sekcji pracy socjalnej,
- sekcji usług opiekuńczych,
- sekcji świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

Sekcja pracy socjalnej.

W sekcji zatrudnionych jest siedmiu pracowników socjalnych. W ogóle Ośrodek zatrudniał pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych w wymiarze 8 etatów. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wymagane jest zatrudnienie w wymiarze 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców lub na 50 środowisk.

W ramach pomocy środowiskowej – w 2024 r. z pomocy Ośrodka korzystało 321 rodzin. Indywidualne (imienne) decyzje kierowano do 440 osób. W rodzinach objętych pomocą były łącznie 663 osoby, czyli objętych pomocą zostało 3,88 % mieszkańców gminy (w gminie wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. zamieszkiwały stale i czasowo 17.092 osoby). Współczynnik ten na przestrzeni ostatnich pięciu lat waha się od 3,88 % w roku 2024 do 4,47 % w latach 2019 i 2022.

Realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej pracownicy przeprowadzili około 670 wywiadów środowiskowych. Na podstawie wywiadów ustalono potrzebę metodycznej pracy socjalnej w 189 środowiskach. W niektórych sytuacjach praca prowadzona była w oparciu o kontrakt socjalny, w 2024 r. zawarto 9 kontraktów socjalnych. W 49 rodzinach prowadzono wyłącznie pracę socjalną, rodziny te nie korzystały ze świadczeń oraz usług pomocy społecznej. Poniższa tabela przedstawia pracę socjalną realizowaną metodą indywidualnej pracy socjalnej.

Tabela 1. Wybrane informacje o prowadzonej pracy socjalnej w latach 2023 – 2024.

Rodzaj pracy socjalnej	Liczba środowisk	
	Rok 2023	Rok 2024
1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	336	321
2. Liczba rodzin wymagających pracy socjalnej długoterminowej (tj. realizowanej przez okres powyżej 3 miesięcy)	78	97
3. Liczba rodzin wymagających pracy socjalnej doraźnej, krótkoterminowej (tj. realizowanej przez okres do 3 miesięcy)	99	92
4. Liczba osób, którym udzielono poradnictwa w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, gospodarowania zasobami	71	98
5. Poradnictwo w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	52	49
6. Pomoc w procesie leczenia	36	28
7. Pomoc w poprawie warunków mieszkaniowych	15	22
8. Liczba osób – które motywowano do leczenia odwykowego	34	43
9. Motywowanie do podjęcia zatrudnienia, szkoleń zawodowych	56	58
10. Liczba osób, którym udzielono pomocy w załatwianiu spraw urzędowych	48	51
11. Liczba rodzin, z którymi podpisano kontrakty socjalne, liczba kontraktów	11	12
12. Prowadzenie pracy socjalnej z ofiarami oraz sprawcami przemocy – liczba środowisk	39	61

Poza pracą socjalną, wywiadami przygotowywanymi do potrzeb pomocy społecznej, ustalaniem uprawnień do zasiłków i świadczeń z pomocy społecznej zadaniem pracowników socjalnych jest:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych do potrzeb świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych,
- przeprowadzanie wywiadów w rodzinach dzieci przebywających w opiece zastępczej na potrzeby PCPR-ów i sądów,
- prowadzenie spraw związanych z Kartą Dużej Rodziny i Wielkopolską Kartą Rodziny,
- koordynacja pracy interdyscyplinarnej Zespołu Interdyscyplinarnego, praca w ramach grup diagnostyczno-pomocowych w procedurze „Niebieskie karty”,
- realizacja zasiłków i stypendiów szkolnych,
- ustalanie uprawnień do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych,
- prowadzenie spraw organizacyjnych dotyczących usług opiekuńczych, rozliczanie płatności,
- prowadzenie spraw administracyjnych w Ośrodku (wypłata wynagrodzeń, koordynacja w zakresie ochrony danych osobowych)
- przyznawanie świadczeń dla obywateli Ukrainy, przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

Tabela 2. Charakterystyka rodzin objętych pomocą społeczną.

Typ rodziny	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Rodziny ogółem	380	336	321
Gospodarstwa jednoosobowe	213	192	180
Rodziny z dziećmi	117	89	86
w tym rodziny wielodzietne	38	28	34
Rodziny niepełne	46	31	30
Rodziny emerytów i rencistów	95	105	119

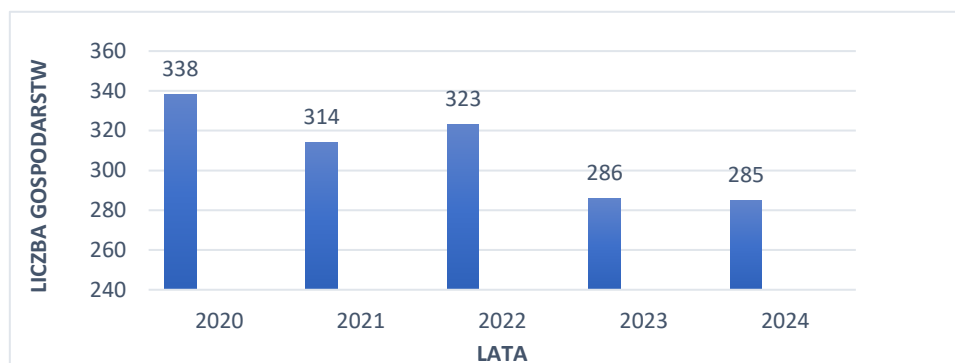
Tabela 3. Powody udzielenia pomocy społecznej (finansowej lub rzeczowej).

Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
długotrwała lub ciężka choroba	175	143	135
Ubóstwo	131	144	120
niepełnosprawność	116	115	113
potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	35	39	42
bezrobocie	44	58	48
bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	14	18	16
alkoholizm	23	24	28

Od roku 2022 obserwujemy trend obniżania się liczby gospodarstw domowych, korzystających z pomocy społecznej. W roku 2024, w stosunku do 2022 liczba gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną obniżyła się o 15,5%. W 2024 r. w stosunku do 2023 z pomocy społecznej korzystało o 15 gospodarstw mniej. Przeszło połowę korzystających (56%) stanowią gospodarstwa jednoosobowe, około 27% gospodarstwa domowe z dziećmi.

Poniższy wykres obrazuje w jaki sposób zmienia się liczba środowisk objętych pomocą finansową lub rzeczową tut. Ośrodka.

Wykres 1. Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej w latach 2020-2024.

Liczba gospodarstw domowych objętych świadczeniami pieniężnymi lub rzeczowymi w stosunku do 2023 r. nie uległa w zasadzie zmianie. Na przestrzeni pięciu lat jest to najniższa liczba i jest o ok. 16% niższa niż w roku 2020.

Zestawienie rodzajów gospodarstw domowych pokazuje, że najczęściej z pomocy społecznej korzystają osoby samodzielnie gospodarujące, jest to 57,14% korzystających, drugą grupą są rodziny z dziećmi – 26,49% gospodarstw domowych, pozostałe 16,37% to rodziny składające się z dwóch lub więcej osób dorosłych. W ogólnej liczbie środowisk/rodzin 31,25% to rodziny w skład których wchodzi emeryci lub renciści.

W 2024 r. kryterium dochodowe dla osoby prowadzącej jednoosobowe gospodarstwo domowe wynosiło 776 zł i 600 zł dla osoby w rodzinie. W Gminie Śmigiel, z pomocy społecznej w związku z osiąganiem dochodów poniżej ww. kryterium korzystały 120 rodziny. Liczba ta w stosunku do roku 2023 obniżyła się o ok. 16%.

Badając pod kątem głównych przyczyn udzielenia pomocy społecznej najczęstszą przyczyną udzielenia wsparcia jest długotrwała lub ciężka choroba – która jest powodem udzielenia pomocy w 47% rodzin, następnie – ubóstwo 42 %, oraz niepełnosprawność – w 40 % rodzin lub gospodarstw jednoosobowych. Bardzo często w rodzinie występuje kilka trudnych sytuacji uzasadniających pomoc, wtedy jednocześnie odnotowywane może być ubóstwo, długotrwała choroba i niepełnosprawność.

Wymienione powyżej sytuacje niezmiennie są najczęstszymi powodami korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej.

Świadczenia z pomocy społecznej

Tabela 4. Zasiłki stałe.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba osób	55	54	53
Kwota w zł	300.939	298.371	387.397

Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób pobierających zasiłki stałe jest na podobnym poziomie. Korzystający to osoby całkowicie niezdolne do pracy, czyli osoby ze znaczną lub umiarkowaną niepełnosprawnością oraz w wieku emerytalnym, spełniający kryterium dochodowe. Średnia wysokość jednego świadczenia wynosiła ok. 805 zł miesięcznie, średnio osoba otrzymywała świadczenie przez 9 miesięcy. Osoby uprawnione korzystały zazwyczaj także z innych świadczeń pomocy społecznej. Znaczący wzrost wydatków na świadczenia – o 29,8%, związany był ze zmianą przepisów, z zakresu ustalania wysokości świadczenia.

Tabela 5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba osób	43	48	49
Kwota w zł	23.370	24.193	32.531

Składki opłacane są osobom, które mają uprawnienia do zasiłku stałego i nie są ubezpieczone z innych tytułów. Liczba osób w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymuje się na podobnym poziomie. Wzrost wydatków spowodowany był wzrostem podstawy naliczania składek, wynikającym z przepisów prawa.

Tabela 6. Zasiłki okresowe.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin	57	68	52
Liczba świadczeń	271	304	206
Kwota	145.227	180.848	117.284
w tym wkład Gminy	30.227	43.849	30.992
w tym wkład Wojewody	115.000	136.999	86.292
Średnia wysokość zasiłku okresowego	536	595	569
Średnia liczba miesięcy pobierania zasiłku	4,8	4,4	3,96
Kwota zasiłku na rodzinę	2.548 zł	2.660 zł	2.255 zł.

Zasiłek okresowy jest przyznawany rodzinom o dochodach poniżej kryterium dochodowego. Zasady jego przyznawania wyznaczają kwotę świadczeń oraz krąg osób uprawnionych.

W ocenie Ośrodka spadek liczby korzystających wynika z pozostających trzeci rok na niskim poziomie progów dochodowych, których przekroczenie powoduje utratę uprawnień do ww. świadczeń.

W niektórych rodzinach mimo kryterium dochodowego pozwalającego na objęcie pomocą w tej formie zasiłek nie był przyznawany, gdyż długotrwałe korzystanie z pomocy obniża aktywność w samodzielnym rozwiązywaniu problemów życiowych.

Ponadto sztywne kryterium dochodowe oraz sposób ustalania kwoty zasiłku uniemożliwiają wsparcie niektórych rodzin na pożądanym poziomie.

Liczba rodzin korzystających z zasiłków okresowych w porównaniu z rokiem 2023 obniżyła się o 23,5%. Prawie połowa korzystających z ww. zasiłków (46%) borykała się z problemem bezrobocia, znacząca część (23%) z problemem długotrwałej choroby.

Tabela 7. Zasiłki celowe.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin	203	191	171
w tym specjalne dla rodzin przekraczających kryterium	110	89	84
w tym zasiłki celowe z programu dożywiania	99	112	96
Kwota	287.619	319.971	294.845
W tym specjalne, dla rodzin przekraczających kryterium	75.822	66.977	73.810
W tym zasiłki celowe z programu pomocy państwa w zakresie dożywiania	151.678	235.506	169.490
Średnia wysokość pomocy dla jednej rodziny – zas. celowy specjalne (gdy wyższe dochody)	689 zł	753 zł	889 zł
Średnia wysokość pomocy dla rodzin otrzymujących zasiłki celowe (wszystkie rodzaje celowych)	1.417 zł	1.675 zł	1.724 zł

W przypadkach wymagających wsparcia finansowego lub rzeczowego najczęściej są przyznawane zasiłki celowe. W prawie połowie sytuacji (49%) zasiłki te były przyznawane pomimo przekroczenia kryterium dochodowego, podobnie jak w latach ubiegłych.

W 2024 r. utrzymała się tendencja obniżania się liczby rodzin korzystających z zasiłków celowych, spadła także kwota wydatków w tym zakresie. W porównaniu do lat ubiegłych wzrosła jedynie kwota zasiłków przypadających przeciętnie na jedną rodzinę. Z powodu zmniejszającej się liczby wniosków tutaj. Ośrodek miał możliwość przyznawania świadczeń w delikatnie wyższej wysokości.

Zasiłki celowe to świadczenia na pokrycie kosztów zabezpieczenia określonej we wniosku potrzeby. Najczęściej są to zasiłki na żywność, opłaty mieszkaniowe, leki i leczenie, opały.

Tabela 8. Schronienie.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba osób	6	3	1
Kwota	7.039 zł	4.276 zł	1738

Wydatki na schronienie dotyczą pokrywania kosztów pobytu w Noclegowniach oraz Schroniskach dla bezdomnych. Dodatkowo Gmina Śmigiel ponosiła koszty związane ze zleceniem zadania udzielania schronienia Miastu Leszno - w kwocie 13.542,00 zł.

W roku 2024 kontynuowano realizację porozumienia z Miastem Leszno na udzielanie schronienia bezdomnym z Gminy Śmigiel.

Tabela 9. Usługi opiekuńcze.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba osób	97	76	78
w tym z programu Opieka 75+	29	39	43
Liczba świadczeń	17.528	17.436	18.758
w tym z Programu Opieka 75+	6.960	7.623	6.955
Kwota	726.682	848.255	1.055.057
rzeczywista cena jednej godziny usługi opiekuńczej	41,46 zł	48,65 zł	56,24 zł
Wpłaty świadczeniobiorców – zwroty kosztów	130.291	172.058	204 372
Środki Programu Opieka 75+	88.773	116.544	148.848
Koszty gminy (koszty-zwroty)	507.618	559.653	701.837

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w roku 2024r. w stosunku do roku ubiegłego pozostawała na podobnym poziomie. Jest to znacząco mniejsza liczba w porównaniu z rokiem 2022. Natomiast liczba zrealizowanych usług opiekuńczych w środowisku, faktycznie wykonanych usług, jest najwyższa w badanym okresie. W 2023 r. osoby korzystające z usług opłacały średnio 9,87 zł za godzinę usług, w roku 2024 była to kwota 10,90 zł.

Obecnie więcej osób korzysta z usług w wymiarze niższym niż 2 godziny dziennie, np. w wybrane dni tygodnia lub po 1 godzinie dziennie. Ośrodek odpowiada na oczekiwania mieszkańców, którzy przy wzroście stawek za usługi nie występują o dodatkowe godziny. W 2024 r. nie wydano żadnej decyzji odmownej dla osób występujących o zwiększenie zakresu usług lub o przyznanie usług.

Koszty usług są kalkulowane na podstawie wydatków, które jednoznacznie można przypisać do usług opiekuńczych oraz części kosztów zatrudnienia związanych z organizacją usług.

Zadanie jest realizowane w sekcji usług opiekuńczych. W ciągu 2024 r. zatrudnialiśmy 8 opiekunek domowych, dodatkowo w trakcie roku, w różnym wymiarze godzinowym zatrudnialiśmy w sekcji pięć osób na umowę zlecenie. Koordynacją usług zajmuje się wyznaczony pracownik socjalny, ustalający uprawnienia do ww. świadczeń.

Podopieczni przeciętnie korzystają z pomocy w wymiarze 1,48 godz. dziennie. Osoby samotne, wymagające szczególnej opieki mają pomoc także w niedziele i święta. W celu obniżenia kosztów Gminy przystąpiliśmy do Programu Opieka 75+, który dofinansowuje do 60% kosztów usług opiekuńczych określonym w programie świadczeniobiorcom.

Wszystkie należne wpłaty z tytułu odpłatności za usługi za rok 2024 zostały uregulowane.

Tabela 10. Dożywianie

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłku	79	83	82
Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku	99	112	98
Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie świadczeń rzeczowych – zakupionej żywności	25	12	0

Ogółem koszt dożywiania		213.166 zł	313.666 zł	239.180 zł
z tego	Dotacja Wojewody	155.461	217.866	176.547
	Środki Gminy	59.427	95.800	62.633
Koszt posiłków		56.558	76.218	69.690
Kwota zasiłków oraz świadczeń rzeczowych z programu dożywiania (podana także w opisie zasiłków celowych)		155.014	237.448	169.490
Kwota zasiłków i świadczeń rzeczowych na rodzinę		1.566 zł	2.120 zł	1.729 zł

W ogólnej liczbie 82 osób korzystających z posiłków – 12 osób to osoby dorosłe, którym zakupywane były posiłki w restauracji.

Liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłków od trzech lat pozostaje na podobnym poziomie, jednak obecnie ta forma pomocy dotyczy mniejszej liczby osób niż to było przed pandemią i okresem nauki zdalnej. Bardziej oczekiwana jest pomoc w formie pieniężnej, w tym obszarze również wydatki obniżyły się, i to w znaczącej mierze – o prawie 29%. Z zasiłków w formie dożywiania systematycznie korzystają osoby starsze i niepełnosprawne o niskich dochodach oraz rodziny z małymi dziećmi.

W 2024 r. wszystkie osoby zgłaszające potrzebę dożywiania, które spełniały odpowiednie kryteria otrzymały pomoc.

W ramach dożywiania 5 dzieci korzystało z Gminnego programu ośronowego, który zakłada udzielenie posiłku w porozumieniu ze szkołami, bez wywiadu i decyzji administracyjnej. W roku 2023 pomocą na tych zasadach objęto 8 dzieci.

Dodatkowo Ośrodek dożywiał dzieci, które przybyły do Polski z terytorium Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym.

Ze środków Funduszu pomocy obywatelom Ukrainy dożywianych było 11 dzieci – wartość udzielonej pomocy wynosiła - 6.479 zł. W porównaniu z rokiem 2023 – liczba dzieci obniżyła się diametralnie, wtedy dożywiano 18 dzieci, a wartość udzielonej pomocy wynosiła 12.713 zł.

Tabela 11. Domy Pomocy Społecznej.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba osób	14	13	15
Kwota	460.012 zł	564.600 zł	671.207 zł

W 2024 r. w domach pomocy społecznej przebywało 15 osób. W roku 2024 w DPS umieszczono dwie osoby, dwie osoby zmarły.

Ośrodek czyni starania, aby zakres i poziom usług opiekuńczych był wystarczający dla osób niesamodzielnych, aby osoby te mogły pozostać jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Pomoc materialna dla uczniów

W 2024 r. pomocą objęto 27 uczniów (w roku 2023 i 2024 liczba uczniów wynosiła 47), zrealizowano 101 świadczeń, rok wcześniej 145 świadczeń. W roku 2024r. nie wypłacono zasiłków szkolnych (w roku 2023 r. wypłacono 1). Liczba korzystających w porównaniu do roku 2023 obniżyła się o 20 uczniów. Łączna wartość udzielonej pomocy w 2024 roku wynosiła 17.962,41 zł, rok wcześniej 28.691,00 zł i obniżyła się o 37,39%.

W roku 2024 wszystkie osoby spełniające kryterium otrzymały pomoc w formie rzeczowej, poprzez zwrot - do wysokości przyznanego stypendium kosztów już poniesionych (faktury).

Średnio na ucznia w 2024 r. przeznaczono stypendium w kwocie 665 zł, rok wcześniej 610 zł, kwota ta jest znaczącym wkładem w pokrywaniu wydatków związanych z nauką dzieci w szkole.

Pomoc kierowana była dla rodzin, których dochody nie przekraczały kwoty 600 zł na osobę w rodzinie. Do dochodu nie wliczało się świadczeń tzw. 800+.

Na przestrzeni lat obserwujemy spadek liczby rodzin korzystających z pomocy w formie stypendium, w latach 2022 i 2023 tendencja ta zatrzymała się, natomiast w 2024 roku ponownie zmniejszyła się liczba rodzin uprawnionych do stypendium. Ma to związek z niskim kryterium dochodowym, które nieznacznie ulegało zmianie co 3 lata a wynagrodzenia i świadczenia emerytalno-rentowe co roku wzrastały. Zauważalna zmiana kryterium nastąpiła dopiero w 2025 roku i wynosi obecnie 823,00 zł na osobę w rodzinie.

Ponadto, żeby otrzymać stypendium szkolne trzeba najpierw zrobić zakupy z własnych środków, a następnie okazać się fakturami, co w porównaniu z innymi świadczeniami tj. świadczenia wychowawcze, czy świadczenia rodzinne, gdzie nie ma takich wymagań, powoduje, że stypendium szkolne staje się mniej atrakcyjną formą wsparcia.

Pomoc dla obywateli Ukrainy, realizowana ze środków Funduszu pomocy.

Dożywianie dzieci w szkołach – pomoc otrzymało 11 dzieci, wartość zrealizowanych świadczeń wynosiła 6.479 zł.

Stypendia szkolne – pomoc dla uczniów przyznano 10 dzieciom, o wartości 6.090 zł.

Jednorazowe świadczenia dla obywateli Ukrainy, 300 zł na osobę - 13 świadczeń – 3.900 zł

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy – 18 rodzin - 156.831 zł.

Zrealizowano:

zasiłki rodzinne oraz dodatki - 533 świadczenia w kwocie 61.628 zł,

świadczenia opiekuńcze – 49 świadczeń o wartości 76.892 zł,

jednorazowe zapomogi z tyt. urodzenia dziecka - 2 świadczenia, wartość 2.000 zł,

świadczenia rodzicielskie – 19 zasiłków, 16.311 zł.

Składki zdrowotne oraz społeczne, realizowane dla osób pobierających świadczenia opiekuńcze – 23 świadczenia – 20.542 zł.

Świadczenia zabezpieczenia społecznego.

Świadczenia zabezpieczenia społecznego to świadczenia w ramach polityki społecznej państwa mające na celu wspieranie osób w określonych sytuacjach życiowych. Ustalenie uprawnień do świadczeń

najczęściej nie wymaga przeprowadzenia wywiadów środowiskowych. Pracownicy ustalają rozstrzygnięcie na podstawie prowadzonych postępowań administracyjnych, po zebraniu odpowiednich dokumentów oraz ich weryfikacji.

Poniższe świadczenia zabezpieczenia społecznego realizowane są ze środków budżetu państwa.

W sekcji zatrudnionych było czterech pracowników, dodatkowo niektóre zadania wykonywał inspektor, zatrudniony ze środków Gminy Śmigiel.

Świadczenia rodzinne.

Poniższa tabela prezentuje wydatki na świadczenia rodzinne oraz opiekuńcze związane z niepełnosprawnością, a także dane liczbowe określające ilość przyznawanych świadczeń.

Tabela 12. Świadczenia rodzinne.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłków rodzinnych	17.344	14.304	10.366
Kwota	1.889.855 zł	1.520.577 zł	1.145.396 zł
Liczba zasiłków pielęgnacyjnych	7.683	7.589	7.892
Kwota	1.656.978 zł	1.635.872 zł	1.703.409
Liczba świadczeń pielęgnacyjnych	1.967	2.033	2.292
Kwota	4.040.276 zł	4.854.658 zł	6.693.697 zł
Liczba specjalnych zasiłków opiekuńczych	37	32	10
Kwota	22.420 zł	19.840 zł	6.200 zł
Liczba zasiłków dla opiekuna	47	34	10
Kwota	29.036 zł	20.880 zł	6.200 zł
Liczba świadczeń z ustawy „Za Życiem”	4	1	1
Kwota	16.000 zł	4.000 zł	4.000 zł
Liczba świadczeń rodzicielskich	383	294	308
Kwota	349.561 zł	274.333 zł	276.301 zł
Liczba zapomóg z tyt. urodzenia dziecka tzw. becikowe	84	78	77
Kwota zapomóg	84.000 zł	78.000 zł	77.000 zł
Liczba składek emerytalno – rentowych	1.373	1.454	1.256
Kwota	712.259 zł	866,762 zł	945.325 zł
Liczba składek zdrowotnych	594	638	643
Składki na bezp. zdrowotne	110.685 zł	130.739 zł	171.054 zł

Niska wysokość kryteriów dochodowych, które określają granice uprawniające do świadczeń powoduje, że liczba uprawnionych z roku na rok obniża się, realizowana jest niższa liczba świadczeń oraz zmniejszają się wydatki na świadczenia. Liczba zasiłków rodzinnych i dodatków do tych zasiłków w stosunku do 2023 r. obniżyła się aż o 27,5%, a w stosunku do 2022 r. o 40,2%. Jest to tendencja wieloletnia.

Spółród wszystkich świadczeń zabezpieczenia społecznego wzrost liczby uprawnionych wystąpił jedynie wśród opiekunów osób z niepełnosprawnościami, którzy korzystali ze świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku pielęgnacyjnego. Liczba świadczeń pielęgnacyjnych zwiększyła się o 12,7%, natomiast wydatki o 37,9%, proporcjonalnie większy wzrost wydatków związany jest przede wszystkim ze wzrostem kwoty przysługującego świadczenia. Liczba wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych wzrosła zaledwie o 4%, kwota zasiłku pozostawała na poziomie z 2019 r. Ponieważ część uprawnionych do ww. świadczeń korzysta dodatkowo z ubezpieczenia zdrowotnego oraz emerytalno-rentowego, stąd wzrost liczby świadczeń oraz wydatków na te zasiłki.

Liczba rodzin otrzymujących różnego rodzaju świadczenia zabezpieczenia społecznego o charakterze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych wynosiła na koniec 2024 roku – 867, podczas gdy na koniec 2023 r. – 901, na koniec 2022r. - 1.006. W tym zasiłki rodzinne, zależne od dochodu pobierało zaledwie 199 rodzin, podczas gdy na koniec 2023 r. - 267 rodzin, na koniec 2022 r. - 358 rodzin. Liczba rodzin, korzystających z zasiłków rodzinnych w grudniu 2024 r. było aż o 25,5% niższa niż w tym samym okresie rok wcześniej i o 44,4% niższa niż 2 lata wcześniej.

Najczęściej zasiłek rodzinny był pobierany na dwoje dzieci – 88 rodzin, na troje i więcej dzieci – 68 rodzin i na jedno dziecko – 43 rodziny.

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

Poniższa tabele prezentuje zakres pomocy osobom uprawnionym do alimentów na przestrzeni lat.

Tabela 13. Świadczenia dla osób uprawnionych do alimentów, dla których egzekucja jest bezskuteczna.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego	907	877	878
Kwota	399.801,00	395.685,00	424.373,59 zł
Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	61- osób, którym wydano decyzje	58- osób, którym wydano decyzje	64- osoby, którym wydano decyzje
	90- osób uprawnionych	88- osób uprawnionych	87- osób uprawnionych
Liczba dłużników alimentacyjnych	56-w gminie 103-pozą gminą	55-w gminie 105 – poza gminą	56- w gminie 106- poza gminą

W roku 2024 świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane były w 64 rodzinach dla 87 dzieci i dorosłych osób uprawnionych, dla których egzekucja alimentów okazała się bezskuteczna.

Wysokość świadczenia dla jednej osoby uprawnionej (najczęściej jest to dziecko) wynosiła średnio 483 zł na miesiąc, gdzie średnia wysokość świadczenia w 2023 r. wynosiła – 451 zł.

W 2024 r. Ośrodek podejmował niżej wymienione działania wobec dłużników alimentacyjnych, mające na celu zwiększenie ściągłości wypłaconych świadczeń:

- w 39 sprawach złożono na Policję zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa niealimentacji,
- złożono 6 wniosków do Prokuratury o ściganie za przestępstwo niealimentacji,

- złożono 4 wnioski do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy,
- wydano 6 decyzji uznających dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wystosowano dla 12 dłużników alimentacyjnych zawiadomienia o wszczęciu postępowania.

Inne czynności związane z dochodzeniem zwrotów:

- wystosowano 3 wezwania do dłużników, w celu rejestracji w PUP jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy,
- wystosowano 9 informacji do PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników,
- wystosowano 9 wniosków o udostępnienie danych, do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, Dyrektora Zakładu Karnego lub Aresztu Śledczego,
- przeprowadzono 14 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano oświadczenia majątkowe dłużników,
- skierowano 24 wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- wystosowano 45 wezwań na wywiad alimentacyjny,
- wystosowano 30 informacji do komorników sądowych, mających wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów, pochodzące z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,
- wysłano 51 informacji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tutejszym Ośrodku,
- przekazywano oraz aktualizowano informacje do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników,
- wystosowano 61 wniosków o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego.

W 2024 r. wypłaciliśmy świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 424.373,59 zł – z dotacji Wojewody, odzyskaliśmy na rzecz gminy 58.912,24 zł, na rzecz budżetu państwa 88.320,63 zł, tj. w sumie 147.232,87 zł, tj. 34,69 %. Dodatkowo odsetki wynosiły 169.845,96 zł, co razem daje kwotę 317.078,83 zł. Na koniec grudnia 2024 r. stan zaległości z tyt. wypłaconych świadczeń o charakterze alimentacyjnym wraz z odsetkami wynosi 6.295.005,34 zł.

Dodatki do źródeł energii i ciepła

W roku 2024 Ośrodek realizował niżej wymienione dodatki, których celem była pomoc gospodarstwom domowym w związku ze wzrostem cen energii oraz ogrzewania.

Tabela 14. Dodatki do źródeł energii i ciepła

Nazwa dodatku	Liczba wniosków	Liczba zrealizowanych świadczeń	Wartość zrealizowanych świadczeń
Refundacja podatku VAT za paliwa gazowe	229	209	93.400,68 zł
Dodatek osłonowy	1301	1106	449.348,43 zł
Bon energetyczny	1373	1201	487.866,90 zł

Realizacja zadań z zakresu Programu „Czyste powietrze”

Ośrodek prowadzi postępowania administracyjne w celu ustalenia uprawnień do korzystania z dotacji w ramach programu „Czyste powietrze”. W roku 2024 w wyniku prowadzonych postępowań wydano 287 zaświadczeń. Dla porównania w 2023 r. wydano 201 zaświadczeń.

Finansowanie Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 15. Podział ze względu na źródła finansowania.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Ogółem koszty	36.470.056 zł	15.056.629 zł	18.647.897 zł
Z budżetu gminy	3.082.250 zł	3.592.460 zł	4.181.145 zł
Dotacje zewnętrzne	33.387.806 zł	11.464.169 zł	14.466.752 zł

Tabela 16. Utrzymanie Ośrodka i świadczenia.

Dane	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Ogółem koszty	36.470.056 zł	15.056.629 zł	18.647.897 zł
Świadczenia	33.617.994 zł	11.998.456 zł	14.512.011 zł
koszty zatrudnienia, w tym um. cywilnoprawne	2 461 869 zł	2.540.779 zł	3.640.115 zł
pozostałe koszty funkcjonowania i zakupu usług	390 193 zł	517.394 zł	495.771 zł

Na koszty świadczeń składają się koszty zasiłków, świadczeń w formie niepieniężnej np. posiłki, koszty domów pomocy społecznej, utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, składek na ubezpieczenie klientów Ośrodka, porady prawne i psychologiczne. W kosztach zatrudnienia wliczone są też koszty zatrudnienia opiekunek domowych, koszty zatrudnienia w programach AOON i OW.

Z analizy wynika, że wydatki Gminy na pomoc społeczną w kolejnych latach systematycznie rosną, w 2024 w stosunku do roku 2023 wzrosły o 16,4%, a w stosunku do 2022 r. o 35,7%. Jednocześnie koszty ogółem funkcjonowania pomocy społecznej w 2024 r. wzrosły w stosunku do roku 2023, o 23,85%, co było związane w głównej mierze z realizacją świadczeń osłonowych, związanych z kosztami energii.

Inne działania wspierające podopiecznych Ośrodka oraz rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym.

1. Wspieranie rodzin – ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Informacja o działaniach Ośrodka w ramach realizacji Programu Wspierania Rodzin z Gminy Śmigiel na lata 2022-2024

Głównym celem Programu jest pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Śmigiel w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Program zakłada realizację niżej wymienionych zadań

1. Pomoc i wsparcie Asystenta Rodziny. Wsparcie Interdyscyplinarne.

W pracy z rodziną ważna jest profilaktyka. Zakłada się zatem kluczową rolę asystenta rodziny. Gmina Śmigiel zatrudnia jednego asystenta rodziny na umowę o pracę i dodatkowo osobę na umowę zlecenie. Asystenci podejmują współpracę z wszystkimi członkami rodziny oraz otoczeniem społecznym rodziny.

W roku 2024 asystenci rodziny współpracowali z 18 rodzinami, w których było 57 dzieci. W roku 2024 przydzielono asystenta 3 nowym rodzinom, zakończono współpracę z 5 rodzinami. Podczas gdy w roku 2023 asystenci rodziny współpracowali z 23 rodzinami, w których wychowywanych było 59 dzieci.

2. Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego), treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenie, prowadzone w szczególności przez asystenta rodziny.

Powyższe poradnictwo specjalistyczne jest prowadzone w Gminnym Punkcie Wsparcia Rodziny:

- psycholog – w 2024 r. zrealizowano 250 godzin poradnictwa i pomocy psychologicznej, skorzystało 41 osób jednorazowo i 60 osób systematycznie;
- radca prawny – w 2024 r. – zrealizowano – 56 godzin, skorzystało 101 osób;
- dyżury pełni Asystent rodziny – 5 godzin w tygodniu

W ramach projektu „Wielkopolski Klub Rodzinny w Śmiglu” zorganizowano poradnictwo logopedyczne – 10 godzin.

3. Organizacja czasu wolnego dzieciom

Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu w ramach Projektu „Wielkopolski Klub Rodzinny w Śmiglu” przygotował cykl spotkań dla dzieci i młodzieży. Były to zajęcia kreatywne oraz rytmika – łącznie 6 spotkań. Dodatkowo w projekcie wspierano i kreowano inicjatywy młodzieżowe w sześciu miejscowościach Gminy Śmigiel, skierowane do rodzin z małymi dziećmi.

4. Praca socjalna i świadczenia socjalne.

W ramach realizacji programu pracownicy socjalni są zobowiązani do opracowywania i realizacji szczegółowych planów pracy socjalnej oraz ustalenia niezbędnych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w rodzinach w których występuje zagrożenie ograniczenia władzy rodzicielskiej.

- 1) W 49 rodzinach prowadzono pracę socjalną pod kątem problemów opiekuńczo-wychowawczych. Dla 8 rodzin złożono powiadomienia do sądu lub prokuratury w sprawach dzieci, z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny lub rozpoznanie sprawy o przestępstwo;
- 2) W 2024 roku z terenu Gminy Śmigiel skierowano sześcioro dzieci do rodziny zastępczej. W 2024 r. w pieczy zastępczej przebywały 23 dzieci;
- 3) W 2024 r. z pomocy społecznej korzystało 321 środowisk, w tym 86 rodzin z dziećmi, 30 rodzin niepełnych i 34 rodzin wielodzietnych;
- 4) Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych z pomocy społecznej korzystało 16 rodzin;

- 5) Z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa i wspierania rodzin wielodzietnych z pomocy korzystały 42 rodziny;
- 6) W związku z przemocą w rodzinie prowadzono pracę socjalną w 42 rodzinach z dziećmi;
- 7) Rodziny zmagające się z problemami w sferze opiekuńczo wychowawczej oraz wychowujące małe dzieci otrzymywały pomoc w formie świadczeń pieniężnych oraz posiłków, w szczególnych sytuacjach przydzielano opiekunkę domową a także asystenta rodziny, udzielano pomocy psychologicznej i poradnictwa.

W ostateczności powiadamiano Sąd rodzinny o potrzebie wglądu w sytuację dziecka.

5. Szkoła dla rodziców

W 2024 r. Ośrodek zorganizował zajęcia dla rodziców, podnoszące ich kompetencje wychowawcze. Przygotowano dwa cykle zajęć obejmujące po 10 spotkań. Celem zajęć było przekazanie wiedzy dotyczącej skutecznych metod wychowawczych, wychowywania bez przemocy, nawiązywania prawidłowych więzi opartych na miłości i szacunku. W spotkaniach uczestniczyło 23 rodziców.

Ponadto w ramach edukacji społecznej, w projekcie „Wielkopolski klub Rodzinny w Śmiglu” przygotowano cykl trzech spotkań otwartych z psychologiem, w formie wykładów z zakresu wychowywania dzieci i młodzieży.

6. Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi określone ustawowo wydatki.

W roku 2024 Gmina Śmigiel ponosiła koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 194.646 zł.

W roku 2024 w pieczy umieszczono czworo dzieci. Łącznie w 2024 r. finansowano koszty utrzymania 23 dzieci poza rodzinami biologicznymi.

W roku 2023 Gmina Śmigiel ponosiła koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 174.439 zł. Łącznie w 2023 r. finansowano koszty utrzymania 18 dzieci poza rodzinami biologicznymi.

2. Program przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Śmigiel na lata 2024-2030

Głównym założeniem programu jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Cel główny:

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób doznających przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa również cele strategiczne.

Cel strategiczny. 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową i świadków przemocy domowej.

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Śmigiel.

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy domowej.

Powyższe cele realizowano poprzez niżej wymienione działania:

- 1) zorganizowano 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 2) przez cały rok funkcjonował Gminny Punkt Wsparcia Rodziny, który udzielał specjalistycznego poradnictwa psychologicznego oraz prawnego,
- 3) opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Śmigiel na lata 2024-2030,
- 4) dokonano analizy zjawiska przemocy za lata 2021-2022,
- 5) zorganizowano zajęcia w szkołach podstawowych na temat zjawiska przemocy domowej i jej negatywnych skutków, zorganizowano 9 spotkań,
- 6) zorganizowano festyn rodzinny pod hasłem „Rodzina wolna od przemocy. Miłość i szacunek to dobry kierunek”, wydarzenie zorganizowano w ramach projektu „Wielkopolski Klub Rodziny”.
- 7) Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu oraz szkoły podstawowe i przedszkole w Śmiglu przystąpiły do kampanii społecznej – 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży;
W ramach kampanii szkoły oraz Przedszkole w Śmiglu zorganizowały różnorakie wydarzenia - odbyły się debata, happeningi, spotkania z policjantami, a także zajęcia tematyczne w klasach podczas godzin wychowawczych,
- 8) skierowano cztery osoby stosujące przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym. Ponadto złożono zawiadomienia o popełnieniu wykroczeń w związku z brakiem realizacji uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym przez cztery osoby skierowane przez Zespół Interdyscyplinarny w Śmiglu,
- 9) w 2024r. przyjęto 57 formularzy Niebieska Karta A sporządzonych przez nw. instytucje:
 - a. OPS w Śmiglu – 11
 - b. Policja – 39
 - c. Placówka oświatowa – 6
 - d. Służba zdrowia - 1
- 10) w 2024r. powołano 45 grup roboczych, w skład których wchodził pracownicy socjalni, asystent rodziny, psycholog, dzielnicowi, przedstawiciele oświaty, kurator zawodowy, kuratorzy społeczni, przedstawicielka służby zdrowia, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śmiglu,
- 11) w trybie interwencyjnego zabezpieczenia troje dzieci, z dwóch rodzin, umieszczono poza rodzinami biologicznymi. Dwoje dzieci umieszczono u osób najbliższych, jedno w zawodowej rodzinie zastępczej;
- 12) monitorowano zjawisko przemocy na terenie gminy Śmigiel.

Na podstawie danych, które są w zasobach Zespołu Interdyscyplinarnego ustalono:

- 1) Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno - pomocowych

Tabela 17. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych.

	Rok 2022	Rok 2023	ROK 2024
Ogółem liczba osób objętych pomocą	60	83	126
z tego liczba kobiet	41	36	49
z tego liczba mężczyzn	7	4	7
z tego liczba dzieci	12	43	70

- 2) Niebieskie Karty część A, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego i formy zgłaszanej przemocy

Tabela 18. Niebieskie Karty część A.

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba Niebieskich Kart część A,	37	44	57
przemoc psychiczna	37	44	57
przemoc fizyczna	25	28	26
przemoc ekonomiczna	0	0	0
przemoc seksualna	0	0	1
zaniedbanie	0	0	1
zgłaszana przemoc wobec dzieci	6	6	20
w tym przemoc fizyczna	3	44	6
w tym przemoc psychiczna	5	44	20

- 3) Procedura Niebieskie Karty

Tabela 19. Procedura Niebieskie Karty.

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba środowisk, w których prowadzono pracę w ramach grupy roboczej	53	62	69
Stwierdzenie braku zasadności działań	9	16	7
Ustanie przemocy	16	24	36

3. Opieka wytnieniowa

W roku 2024 r. Gmina Śmigiel trzeci raz przystąpiła do programu „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Zadania objęte programem były w pełni finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego na rok 2024.

Program zakłada wsparcie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub innym, tożsamym ze znacznym stopniem np. z pierwszą grupą inwalidztwa a także dzieci z niepełnosprawnościami.

Program przewiduje świadczenie opieki dziennej lub całodobowej. Opieka dzienna realizowana była w formie usług opiekuńczych, w ramach opieki całodobowej skierowano osobę na pobyt okresowy w domu pomocy społecznej w Jarogniewiczach, który również przystąpił do programu i tworzy odpowiednie miejsca do przyjmowania osób na czas opieki wytnieniowej.

W ramach programu osoby mogły otrzymać nieodpłatnie maksymalnie 240 godzin usług dla jednej osoby lub 14 dób opieki całodobowej.

Pomoc otrzymało 14 opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w tym 2 dzieci. Przede wszystkim realizowano pomoc w formie dziennej - udzielono 1.908 godz. usług, jedna osoba skorzystała z pomocy całodobowej w wymiarze – 13 dób (14 dni), w DPS w Jarogniewicach.

Całkowity koszt programu wynosił 106.300,88 zł.

W celu realizacji opieki wytchnieniowej w formie dziennej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał w 2024 r. łączne 13 osób, z czego 12 na umowy zlecenie a jedna osoba prowadziła działalność gospodarczą.

4. Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością

W 2024 r. Gmina Śmigiel po raz drugi przystąpiła do udziału w Programie „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, który był realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem programu AOOzN jest wprowadzenie usług asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnością jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Program zakłada wsparcie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub innym, tożsamym ze znacznym stopniem np. z pierwszą grupą inwalidztwa, osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności a także dzieci z niepełnosprawnościami.

W ramach programu uczestnicy mogli otrzymać nieodpłatnie pomoc asystenta w wymiarze uzależnionym od sytuacji, określonych w programie.

W 2024 roku z Programu skorzystało łącznie 14 osób, wśród których było 12 dorosłych i 2 dzieci.

Z osób dorosłych 1 z nich miała orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności a pozostałe orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Uczestnikom udzielono 3.068 godzin usług asystencji osobistej.

Całkowity koszt programu wynosił 165.329,36 zł.

Do realizacji Programu w ciągu całego czasu trwania edycji 2024 zatrudniono łącznie 13 osób, z czego 13 na umowy zlecenie oraz 2 osoby prowadzące działalność gospodarczą.

5. Korpus Wsparcia Seniorów

W 2024 r. Gmina Śmigiel przyjęła Gminny Program Ośłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 i przystąpiła do ogólnopolskiego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Była to kontynuacja Programu wdrożonego w roku 2022. Program został dofinansowany ze środków budżetu państwa.

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia. Beneficjentami programu były osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

W 2024 r. Gmina Śmigiel kontynuowała realizację Modułu II Programu zwany „teleopieką” lub „opieką na odległość”, który miał na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Uczestnicy programu otrzymali tzw. opaskę bezpieczeństwa, wyposażoną w przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi czy funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe. Ponadto w ramach programu sfinansowano usługę monitorowania bezpieczeństwa seniorów.

Pomocą objęto 17 osób. Całkowity koszt zadania wynosił 9.100,00 zł. Wysokość środków przyznanych na realizację Programu z dotacji wyniosła 6.626,96 zł.

6. Klub Seniora TĘCZA

Klub Tęcza w ciągu roku skupiał 13 osób, z czego aktywnie uczęszczających w zajęciach było 12 seniorów. Zajęcia odbywały się średnio 19 godzin w tygodniu. Łącznie w 2024r. wypracowano 619 godzin. Koszt działalności Klubu wynosił ok. 19.500 zł.

Uczestniczkom zapewniono opiekę animatorki Klubu, rehabilitację, zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu, poczęstunek, świeżą prasę, zajęcia manualne, zajęcia umysłowe, zajęcia biblioteczne, zajęcia międzypokoleniowe z dziećmi z przedszkola, gry i zabawy towarzyskie, spotkania integracyjne z seniorami z zewnątrz, wycieczki, szkolenia, organizowano spotkania okolicznościowe, uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych i sportowych. Klub Tęcza został partnerem w programie BLISKO 2023/2024 realizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Śmiglu.

7. Prace społecznie użyteczne

Wraz z Zakładem Komunalnym organizowaliśmy prace społecznie użyteczne dla osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Prace zorganizowano dla 9 osób przy pracach porządkowych na terenie gminy oraz jako asystentów dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Koszt wypracowanych i wypłaconych świadczeń wynosił 23.458 zł, z tego kwota 15.368 zł stanowiła dofinansowanie PUP, wypracowano 2.981 godzin. Prace trwały w okresie od kwietnia do listopada 2024 r.

8. Karty Dużej Rodziny

Ośrodek realizował zadania związane z wydawaniem Kart Dużej Rodziny.

W 2024 r. przyjęto 70 wniosków o wydanie KDR. Zamówiono 186 Kart Dużej Rodziny.

W efekcie prowadzonego od 2014 r. programu - na koniec ubiegłego roku - liczba rodzin posiadających kartę wynosi 1.254 rodziny.

9. Punkt wydawania odzieży

W budynku Ośrodka Zdrowia prowadzony jest punkt wydawania odzieży, w którym nieodpłatnie pracuje wolontariuszka, do punktu pozyskujemy drobny sprzęt rehabilitacyjny oraz łóżka, które wypożyczamy.

10. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych

Ośrodek ustala uprawnienia do prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, dla osób, które nie mają możliwości ubezpieczenia i spełniają kryterium dochodowe. W 2024 r. wydano 26 decyzje w tych sprawach.

Istotne dla pomocy społecznej kierunki działań wymagające szczególnej uwagi w roku 2025

- zapewnienie rodzinom i osobom samotnym zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych, ochrona tych osób przed marginalizacją społeczną, w szczególności w obliczu znaczącego wzrostu cen;
- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie umiejętności i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi;
- rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie umiejętności aktywnego rozwiązywania różnych problemów życiowych, prawidłowego gospodarowania posiadanymi zasobami, korzystania z różnych dostępnych społeczeństwu form pomocy, rozwijania kompetencji życiowych, aktywizacja społeczna i zawodowa klientów Ośrodka;
- zapewnienie właściwych warunków pracy pracownikom Ośrodka.

Śmigiel, 14 kwietnia 2025 r.